

Θεματική Ενότητα: Ίση μεταχείριση; - Ανθρώπινα δικαιώματα

Για να μελετήσουμε το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημιουργήσαμε τρία ξεχωριστά κεφάλαια εργασίας. Κάθε ένα από αυτά διερευνά μία συγκεκριμένη παράμετρο του θέματος, αναδεικνύοντας διαφορετικές ιδέες και προβληματικές.

Κεφάλαιο Εργασίας 1 Τα δικαιώματά μου

Κεφάλαιο Εργασίας 2 Τα δικαιώματά σου

Κεφάλαιο Εργασίας 3 Τα δικαιώματα στην πράξη

Κάθε ενότητα αποτελείται από:

- Κατευθυντήριες γραμμές για τον εκπαιδευτικό
- Δραστηριότητες
- Υποστηρικτικές οπτικές και γραπτές πηγές
- Προτεινόμενες διαδικτυακές πηγές

Κάθε εκπαιδευτικός έχει την ευχέρεια να αποφασίσει ποιες ομαδικές δραστηριότητες θα διεξαχθούν και σε ποια τάξη. Οι δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνουν συζητήσεις υπό τον συντονισμό του εκπαιδευτικού, εργασία σε ομάδες, αυτόνομη μάθηση και χρήση πρωτογενών και δευτερογενών ιστορικών πηγών.

Επισκόπηση του θέματος

«Από πού τελικά, ξεκινούν τα οικουμενικά ανθρώπινα δικαιώματα; Σε μικρά μέρη, κοντά στο σπίτι – τόσο κοντά και τόσο μικρά που δεν βρίσκονται σε κανένα χάρτη του κόσμου. Και όμως, εφαρμόζονται στον κόσμο του κάθε ανθρώπου· στη γειτονιά του· στο σχολείο ή στη σχολή του· στο εργοστάσιο, στο αγρόκτημα ή στο γραφείο που εργάζεται· αυτά είναι τα μέρη όπου κάθε άνδρας, γυναίκα και παιδί επιδιώκει την ισονομία, τις ίσες ευκαιρίες, την αξιοπρέπεια χωρίς διακρίσεις. Εάν αυτά τα δικαιώματα δεν έχουν νόημα εκεί, έχουν μικρή σημασία οπουδήποτε. Χωρίς τη δράση προβληματισμένων πολιτών για να διατηρήσουν αυτά τα δικαιώματα στον τόπο που ζουν, μάταια θα αναζητήσουμε την πρόοδο στον ευρύτερο κόσμο.»

Ελέανor Ρούσβελτ, «Στο χέρι μας» (1958, ομιλία στη δέκατη επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου)

Τι είναι τα δικαιώματα; Τα δικαιώματα είναι ελευθερίες που αναγνωρίζονται στους ανθρώπους στη βάση ενός νομικού συστήματος, ενός κοινωνικού συμφώνου ή μιας ηθικής επιταγής. Τα δικαιώματα συχνά σχετίζονται με συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες (μειονότητες) ή αναγνωρίζονται σε όλους τους ανθρώπους ανεξαιρέτως. Αυτή η δεύτερη κατηγορία των οικουμενικών δικαιωμάτων ονομάζεται ανθρώπινα δικαιώματα. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι βασικές ανθρώπινες ελευθερίες, που στηρίζονται στην αρχή του σεβασμού του ατόμου και στην υπόθεση ότι κάθε άνθρωπος αξίζει να αντιμετωπίζεται ισότιμα και με αξιοπρέπεια. Παρά το γεγονός ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν γίνονται σεβαστά ή δεν εφαρμόζονται σε πολλά μέρη

του κόσμου, αναγνωρίζονται σε όλους τους ανθρώπους παντού. Η εις βάθος κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι ένα σημαντικό μέρος της συλλογικής μας ταυτότητας ως μελών της παγκόσμιας ανθρωπίνης κοινότητας. Η εμβάθυνση στην ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι εξίσου σημαντική, ώστε να έχουμε μια συνολική εικόνα της επίδρασης που τα δικαιώματα (ή απουσία της) είχαν στις κοινωνίες. Πολλοί άνθρωποι έχουν στερηθεί τα δικαιώματά τους στο παρελθόν και συχνά έπρεπε να καταφύγουν είτε σε ειρηνικά είτε σε βίαια μέσα για να τα διεκδικήσουν. Αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται μέχρι σήμερα σε πολλά μέρη του κόσμου.

Για να καταλάβουμε πώς τα ανθρώπινα δικαιώματα μας επηρεάζουν στην καθημερινή μας ζωή και να αναγνωρίσουμε τις ευθύνες μας, και την ανάγκη ισορροπίας μεταξύ των δικαιωμάτων αυτών με τα δικαιώματα των άλλων, θα χρειαστεί να κατανοήσουμε τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα. Άρα λοιπόν, τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα; Από πού προήλθαν; Πώς επηρεάζουν την ανθρωπότητα; Πώς επηρεάζουν εμένα;

Ορισμοί

Ανθρώπινα δικαιώματα

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι βασικά δικαιώματα και ελευθερίες που όλοι οι άνθρωποι δικαιούνται, ανεξαρτήτως εθνικότητας, φύλου, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, φυλής, θρησκείας, γενετήσιου προσανατολισμού, γλώσσας, ή οποιασδήποτε άλλης ιδιότητας.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβάνουν τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την ελευθερία της έκφρασης, και τα κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος συμμετοχής στον πολιτισμό, το δικαίωμα στην τροφή και το δικαίωμα στην εργασία και τη μόρφωση. Τα ανθρώπινα δικαιώματα προστατεύονται και κατοχυρώνονται από διεθνείς και εθνικούς νόμους και συνθήκες. Η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΟΔΔΑ), είναι το θεμέλιο του διεθνούς συστήματος προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 10 Δεκεμβρίου 1948. Η μέρα αυτή εορτάζεται κάθε χρόνο ως Παγκόσμια Ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Τα 30 άρθρα της ΟΔΔΑ καθιερώνουν τα ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά, και πολιτιστικά δικαιώματα όλων των ανθρώπων. Είναι ένα όραμα για την ανθρωπίνη αξιοπρέπεια που υπερβαίνει πολιτικά σύνορα και εξουσίες, δεσμεύοντας τις κυβερνήσεις στην προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του κάθε ατόμου.

(βλ. [Amnesty International](#), 2015)

Δεοντολογία

Οι ηθικές αρχές που διέπουν τη συμπεριφορά ενός ατόμου ή τη διεξαγωγή μιας δραστηριότητας. Ο κλάδος της γνώσης που ασχολείται με τις ηθικές αρχές.

(βλ. [Oxford Dictionary](#))

Δικαιώματα των μειονοτήτων

Οι προσπάθειες των μη κυρίαρχων ομάδων για τη διατήρηση των πολιτιστικών, θρησκευτικών ή εθνοτικών τους διαφορών προέκυψαν από τη δημιουργία των εθνικών κρατών τον 18ο και 19ο αιώνα. Η αναγνώριση και η προστασία των δικαιωμάτων των μειονοτήτων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο ξεκίνησε με την Κοινωνία των Εθνών, μέσω της υιοθέτησης διαφόρων «συνθηκών

μειονοτήτων». Όταν ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών συστάθηκε το 1945 για να αντικαταστήσει την Κοινωνία των Εθνών, ανέπτυξε, επίσης, σταδιακά μια σειρά κανόνων, διαδικασιών και μηχανισμών για τις μειονότητες .

(βλ. [United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights](#), 2010)

Προνόμιο

Ένα συγκεκριμένο και ιδιόμορφο όφελος ή πλεονέκτημα που έχει ένα άτομο, ομάδα, ή κατηγορία, πέρα από τα κοινά πλεονεκτήματα των άλλων πολιτών. Μια εξαιρετική ή έκτακτη εξουσία ή απαλλαγή. Ένα δικαίωμα, εξουσία, άδεια, ή ασυλία που κατέχει ένα πρόσωπο ή μια κατηγορία, κατά παράβαση του δικαίου ή πέραν αυτού. Προνόμιο είναι η εξαίρεση από κάποια επιβάρυνση ή συμμετοχή, υπέρ ορισμένων προσώπων, στη βάση μιας υπόθεσης δικαίου ότι η θέση τους ή τα καθήκοντά τους, είναι τέτοιας φύσης που να απαιτούν όλο το χρόνο και τη φροντίδα τους, και ότι, ως εκ τούτου, χωρίς αυτή την παραχώρηση, θα ήταν αδύνατον στην πράξη να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους κατά τρόπο που να εξυπηρετεί το κοινό συμφέρον.

(βλ. [Law Dictionary](#))

